

Informe núm. 04/2014 de l'Avantprojecte d'ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats per la qual es desenvolupen determinats aspectes del tractament integrat de llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears.

FETS.

La Conselleria d'educació, Cultura i Universitats, va presentar el passat dia 21 de febrer de 2014 al Consell Escolar de les Illes Balears (CEIB), l'Avantprojecte d'ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats per la qual es desenvolupen determinats aspectes del tractament integrat de llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears, i va sol·licitar-ne l'informe preceptiu.

El dia 25 de febrer de 2014, la secretaria del CEIB va rebre l'avantprojecte d'ordre en format electrònic i el va remetre el projecte d'ordre als Consellers i les Conselleres per al seu coneixement i estudi, i s'obrí un termini per a la presentació d'aportacions que s'acabà dia 10 de març de 2014, d'acord amb l'article 38 del Reglament del CEIB.

A la reunió de la comissió permanent del CEIB de dia 10 de març de 2014, es va acordar nomenar ponent al conseller del CEIB, el Sr. Jordi Llabrés Palmer i el president informà de assignació de l'estudi del projecte a la Comissió Permanent.

Dins el termini establert van presentar aportacions al projecte d'ordre, la Sra. Maria Antònia Font, en representació del sindicat STEI-i, el Sr. Enric Pozo, en representació de Cooperatives de l'Ensenyament, el Sr. Marc González, en representació de FERE-CECA-ECIB, el Sr. Martí March, en representació de la UIB i la Sra. Sònia Cardona en representació del CI de Formentera.

En la reunió de la Comissió Permanent del CEIB de dia 14 de març de 2014, es va estudiar el Projecte d'Ordre, s'analitzaren les aportacions rebudes i es va obrir un torn d'intervencions i de debat. Finalment, es va aprovar l'informe per 4 vots a favor, 2 en contra i 2 abstencions.

1- ANTECEDENTS

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, en l'article 2.1, estableix que el sistema educatiu espanyol s'orienta a la consecució, entre d'altres finalitats, de la capacitació per a la comunicació en les llengües oficials i en una o més llengües estrangeres. A més, l'article 14.5 d'aquesta Llei disposa que correspon a les administracions educatives fomentar una primera aproximació a la llengua estrangera en els aprenentatges del segon cicle de l'educació infantil, especialment en el darrer any, i fixa com a objectiu a la resta d'etapes educatives l'adquisició de competències en llengua estrangera.

A la secció XII del preàmbul de la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa s'estableix que "El domini d'una segona o, fins i tot, una tercera llengua estrangera s'ha convertit en una prioritat en l'educació com a conseqüència del procés de globalització en què vivim, simultàniament esdevé una de les principals mancances del nostre sistema educatiu. La Unió Europea fixa el foment del plurilingüisme com un objectiu irrenunciable per a la construcció d'un projecte europeu. La Llei dona suport decididament al plurilingüisme, redoblant els esforços per aconseguir que els estudiants es desenvolupin amb fluïdesa almenys en una primera llengua estrangera, que el nivell de comprensió oral i lectora i d'expressió oral i escrita, de la qual resulta decisiu per a afavorir l'ocupabilitat i les ambicions professionals, i per això aposta decididament per la incorporació curricular d'una segona llengua estrangera".

L'article 4 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears estableix que la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, té, juntament amb la castellana, el caràcter d'idioma oficial. A més, reconeix el dret de tothom de conèixer-la i d'usar-la, i estableix que ningú no podrà ser discriminat per causa de l'idioma. Amb aquest propòsit, la norma estatutària estableix que les institucions de les Illes Balears han de garantir l'ús normal i oficial dels dos idiomes, prendre les mesures necessàries per assegurar-ne el coneixement i crear les condicions que permetin arribar a la igualtat plena de les dues llengües quant als drets dels ciutadans de les Illes Balears.

L'article 35 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears exposa que "la Comunitat Autònoma té competència exclusiva per a l'ensenyament de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, d'acord amb la tradició literària autòctona".

L'article 36.2 del mateix text legal disposa que, d'acord amb el que estableixen l'article 27 i el punt 30 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució espanyola en matèria d'ensenyament, correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència de desenvolupament legislatiu i d'execució de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats.

La Llei 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística, a l'article 20, encomana al Govern l'adopció de les disposicions necessàries encaminades a garantir que els escolars de les Illes Balears, qualsevol que sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, puguin utilitzar normalment i correctament el català i el castellà al final del període d'escolaritat obligatòria, i en l'article 22.3 estableix que l'Administració ha de posar els mitjans necessaris per garantir que els alumnes no siguin separats en centres diferents per raons de llengua.

Un dels objectius que s'ha marcat la Unió Europea per a l'any 2020 és millorar les competències lingüístiques en llengua estrangera. Això es concreta en les conclusions del Consell de la Unió Europea de 12 de maig de 2009 sobre un marc estratègic per a la cooperació europea en l'àmbit de l'educació i la formació («ET 2020»). Aquesta organització recomana als estats membres impulsar accions que possibilitin als ciutadans comunicar-se almenys en dues llengües, a més de la llengua materna.

Per tot això, en el Butlletí Oficial de les Illes Balears núm. 53, de 20 d'abril de 2013, es va publicar el Decret 15/2013, de 19 d'abril, pel qual es regula el tractament integrat de les llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears. Aquest Decret té per finalitat que els alumnes de les Illes Balears adquireixin el domini de les dues llengües oficials i les competències adequades en la llengua estrangera, preferentment en llengua anglesa.

En el Butlletí Oficial de les Illes Balears núm. 124, de 7 de setembre de 2013, es va publicar el Decret Llei 5/2013, de 6 de setembre, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en relació amb la implantació, per al curs 2013-2014, del sistema de tractament integrat de les llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears i que estableix, en el seu article 3.3 que la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, durant el curs escolar 2013-2014, ha de dictar una norma reglamentària per desenvolupar el calendari d'implantació del sistema de tractament integrat de llengües, per als propers cursos, en els diferents nivells educatius.

El mateix Decret Llei 5/2013 estableix també els requisits que han de regir l'elaboració i l'aprovació d'altres projectes de tractament integrat de llengües, i disposa la seva aplicació directa mentre no es dicti una norma reglamentària que desenvolupi la possibilitat d'un projecte alternatiu, amb la qual cosa mitjançant aquesta Ordre es duu a terme aquest desplegament.

Per altra banda, es fa necessari concretar i desenvolupar altres aspectes del Decret 15/2013 com són l'atenció a la diversitat en relació al tractament integrat de llengües, per tal d'establir directrius que permetin als centres docents, d'acord amb el principi de l'autonomia pedagògica, articular una resposta adient a les diferents necessitats educatives que en tot moment pot presentar el seu alumnat; els continguts mínims que ha d'incloure el projecte de tractament de llengües de cada centre educatiu; el procés d'elaboració i aprovació que s'ha de seguir en relació al projecte de tractament integrat de llengües i la seva supervisió (adequació, coordinació del seguiment i avaluació de la implantació) per part del Departament d'Inspecció Educativa; el procés d'actualització i/o modificació dels projectes de tractament integrat de llengües; el referent metodològic establert pel Decret 15/2013; l'aplicació de mesures complementàries, en relació a la utilització vehicular d'una llengua estrangera, al projecte de tractament integrat de

llengües; i alguns aspectes de l'avaluació de matèries no lingüístiques impartides en llengua estrangera i dels llibres de text i del material didàctic en relació al tractament integrat de llengües.

2- CONTINGUT DE L'ESBORRANY DE PROJECTE D'ORDRE.

L'Avantprojecte d'ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats per la qual es desenvolupen determinats aspectes del tractament integrat de llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears consta de onze articles, una disposició derogatòria, una disposició transitòria, dues disposicions finals.

3- CONSIDERACIONS I RECOMANACIONS GENERALS.

Afegir el següent paràgraf al preàmbul: El capítol II, del Títol V de la LOE, desenvolupa el principi d'autonomia pedagògica, organitzativa i de gestió dels centres educatius, que, a més, és un dels principis de qualitat del sistema educatiu espanyol, el reforçament del qual constitueix una recomanació essencial del Informe P.I.S.A 2012. Així mateix, pel que fa als centres docents privats concertats, l'article 121 de la pròpia LOE, en coherència amb els articles 27.6 de la Constitució i 21.1 de la LODE, estableix que el seu titular disposarà del seu projecte educatiu, dins el marc que estableixin les administracions educatives.

Es demana dotar als centres educatius dels recursos suficients per dur endavant el tractament integrat de llengües i que aquests estiguin regulats clarament amb mecanismes establerts.

Caldria tenir present i fer constar dins la normativa la atenció a la diversitat, l'atenció als nous vinguts i als alumnes d'incorporació tardana en matèria lingüística.

Plantejar i planificar decididament un pla de formació del professorat tendent a facilitar la formació i obtenció de la titulació dins els paràmetres de la metodologia del nivell AICLE.

Es considera convenient suprimir el binomi "i/o" per la conjunció que es trobi més adient.

Es demana canviar dins tot el text de l'avantprojecte d'aquesta ordre la expressió *"s'haurà de respectar que la impartició es faci de manera equilibrada en cadascuna de les llengües oficials ..."* per *"s'haurà de respectar l'equilibri lingüístic de les llengües oficials..."* donat que resulta una evidència que l'equilibri lingüístic no sempre s'aconsegueix amb la mera distribució aritmètica de les hores impartides en una o altra llengua oficials, essent aquest un àmbit d'exercici de l'autonomia pedagògica de cada centre.

La D.F. 7^a de la LOE assenyala que *“El gobierno establecerá las bases de la educación plurilingüe desde segundo ciclo de Educación Infantil hasta Bachillerato, previa consulta a las Comunidades Autónomas”*. Aquesta regulació aconsella que la norma que tractam tengui el grau de flexibilitat que permeti en un futur als centres l'adequació a la normativa bàsica sense grans problemes ni rigideses. "

4.- CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES SOBRE L'ARTICULAT

Article 1.

L'objecte d'aquesta Ordre és desenvolupar el Decret 15/2013, de 19 d'abril, pel qual es regula el tractament integrat de les llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears, i el Decret llei 5/2013, de 6 de setembre, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en relació amb la implantació, per al curs 2013-2014”.

"Article 3

Aplicació a centres privats

En el cas dels centres privats, acollits o no al règim de concerts, l'aplicació de la present Ordre s'haurà de fer, en tot cas, d'acord amb l'establert a l'article 121 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació”.

Davant la proposta acceptada cal afegir un nou article 3, amb el següent text, extret de l'actual article 4.7 de l'esborrany. Per tant tot l'articulat canvia.

Article 4

Es proposa flexibilitzar el calendari d'implantació universal del TIL pel que fa a l'ESO fins al curs 2016/17; un cop ja cursin la secundària obligatòria els alumnes que provenen d'EP i que, com a mínim, hagin rebut ensenyament de matèries no lingüístiques en llengua estrangera al llarg de dos cursos escolars.

Proposam nova redacció del punt 1:

1. L'aplicació dels projectes de tractament integrat de llengües per part dels centres docents no universitaris de les Illes Balears ha de seguir, una flexibilització del calendari fins el curs 2016/17:

a) En el curs 2014/2015 com a mínim ha d'estar implantat:

- *En l'educació infantil, en el primer i el segon curs de segon cycle.*
- *En l'educació primària, a tota l'etapa.*
- *En l'educació secundària obligatòria, en el primer i el segon curs del primer cycle, tenint en compte allò que s'estableix a la disposició transitòria segona d'aquesta Ordre.*
- b) *En el curs 2015/2016 com a mínim ha d'estar implantat:*
  - *En l'educació infantil, en tot el segon cycle.*
  - *En l'educació primària, a tota l'etapa.*
  - *En l'educació secundària obligatòria, en el primer, el segon i el tercer curs del primer cycle, tenint en compte allò que s'estableix a la disposició transitòria segona d'aquesta Ordre.*
  - .
- c) *En el curs 2016/2017 com a mínim ha d'estar implantat:*
  - *En l'educació infantil, en tot el segon cycle.*
  - *En l'educació primària, a tota l'etapa.*
  - *En l'educació secundària obligatòria, a tota l'etapa, tenint en compte allò que s'estableix a la disposició transitòria segona d'aquesta Ordre.*
  - *En la formació professional bàsica, al primer curs.*
- d) *En el curs 2017/2018 com a mínim ha d'estar implantat:*
  - *En l'educació infantil, en tot el segon cycle.*
  - *En l'educació primària, a tota l'etapa.*
  - *En l'educació secundària obligatòria, a tota l'etapa.*
  - *En el batxillerat, en el primer curs.*
  - *En la formació professional bàsica, al primer i segon curs.*
  - *En els cicles de formació professional de grau mitjà, en el primer curs."*

Article 5

Apartat 2.b).

Es proposa suprimir el paràgraf que va des de "*De la mateixa manera...*" fins "*en llengua estrangera*" substituint-lo per un altre apartat (2.c) que assenyali:

"c) Quant a l'àrea de religió i la seva alternativa, sols es podran impartir en llengua estrangera quan aquesta decisió abasti a la totalitat dels alumnes de cada curs, tant en el cas d'impartir-se les dues matèries com si sols s'imparteix una d'elles.

En el cas dels centres públics, i donades les competències atribuïdes per la normativa bàsica estatal a les autoritats de cadascuna de les confessions amb les quals manté acords l'Estat espanyol pel que fa a la selecció i proposta del professorat i a la confecció del currículum de l'assignatura de religió, la impartició d'aquesta matèria en llengua estrangera precisarà, a més de l'acord dels òrgans competents del centre i l'habilitació

lingüística del professorat, l'aprovació expressa prèvia per part de l'autoritat religiosa competent en cadascun dels casos."

Apartats 2.f).

Es proposa la supressió.

Article 6

Procés d'actualització i/o modificació dels projectes de tractament integrat de llengües

Es proposa que per raons de sistemàtica i donat que els actuals apartats 1 i 2 només són d'aplicació al centres públics, es proposa una nova ordenació dels apartats d'aquest article, passant d'allò aplicable a la totalitat dels centres a allò que és només aplicable als públics.

L'actual apartat 1, passaria a ser el 3, afegint al començament "Pel que fa als centres públics..."; L'actual apartat 2 passaria a ser el 4; L'actual apartat 3 passaria a ser l'apartat 1 i l'apartat 4 passaria a ser l'apartat 2.

Article 7

Aplicació de mesures complementàries, en relació a la utilització vehicular d'una llengua estrangera, al projecte de tractament integrat de llengües

Es proposa canvia l'expressió " es respectin estrictament els mínims horaris establerts ..." per "...es respecti el còmput horari mínim ...".

Article 8

Referent metodològic per a l'ensenyament de matèries no lingüístiques en llengua estrangera

Es proposa la divisió del text actual de l'article 8, que passaria a constituir els articles 9 i 10 del nou text. Així doncs l'articulat seria:

Article 9

Atenció a la diversitat"

Proposam que aquest article estigui conformat, d'una banda, per l'actual apartat 1 de l'article 8, donat que es refereix al principi d'atenció a la diversitat que és predicable no només dels alumnes amb necessitats específiques. Així mateix, s'hauria de plasmar en un apartat 2, el següent text:

"2. La conselleria d'Educació, Cultura i Universitats dotarà als centres que ho precisin, dins els marges pressupostaris, de personal docent d'atenció a la diversitat en matèria lingüística"

La resta dels apartats, 2 a 5 de l'actual article 8, proposam que passin a formar part d'un **nou article 10**, amb el títol *"Alumnes amb necessitats de suport educatiu"* mantenint la seva concordança amb el Capítol I del Títol II de la LOE (articles 71 a 79 bis).

Article 11

Llibres de text i material didàctic en relació al tractament integrat de llengües

Es proposa afegir, després de: " Els òrgans de coordinació docent o els corresponents que en tinguin la competència en els centres privats acollits o no al règim de concerts ..."

Article 12

Elecció de la llengua de primer ensenyament

Es proposa suprimir aquest article.

Disposició derogatòria única

Normativa que es deroga

Es proposa eliminar-la.

Disposició transitòria única

Revisió, actualització i/o modificació dels projectes de tractament integrat de llengües aprovats per al curs 2013/14

Es proposa afegir una nova Disposició Transitòria segona, modificant el text de la Disposició Transitòria única (que passaria a ser D.T. primera) en la proposta següent:

Disposició Transitòria primera.

Es proposa modificar l'incís final del primer paràgraf de l'actual D.T. única, a partir del text que diu *"que es recullen en l'Annex 1 d'aquesta ordre"* pel text següent:

"que es recullen en l'Annex 1 i en la Disposició Transitòria segona d'aquesta Ordre"

Pel que fa al segon paràgraf, substituir el text allà on diu *"en el termini màxim d'un mes, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Ordre"* per *"abans del 15 de juny de 2014"*

Disposició Transitòria segona

Es proposa la següent redacció:

"Disposició Transitòria segona

Còmput horari mínim aplicable a l'Educació Secundària Obligatòria fins al curs 2016/2017.

Al llarg dels cursos 2014/2015 i 2015/2016, els centres d'Educació Secundària Obligatòria veuran flexibilitzat el còmput horari mínim setmanal d'acord amb el següent quadre:

<i>nivell</i>	<i>curs 2014/2015</i>	<i>curs 2015/2016</i>	<i>curs 2016/2017</i>
ESO 1	<i>Llengua estrangera més una matèria no lingüística impartida en llengua estrangera ò 5 hores</i>	<i>Llengua estrangera més una matèria no lingüística impartida en llengua estrangera ò 5 hores</i>	<i>Aplicació plena del còmput horari mínim de l'Annex I</i>
ESO 2	<i>Llengua estrangera més una matèria no lingüística impartida en llengua estrangera ò 5 hores</i>	<i>Llengua estrangera més una matèria no lingüística impartida en llengua estrangera ò 5 hores</i>	<i>Aplicació plena del còmput horari mínim de l'Annex I</i>
ESO 3	----- ----- -----	<i>Llengua estrangera més una matèria no lingüística impartida en llengua estrangera ò 5 hores</i>	<i>Aplicació plena del còmput horari mínim de l'Annex I</i>
ESO 4	----- ----- -----	----- ----- -----	<i>Aplicació plena del còmput horari mínim de l'Annex I</i>

5. CONSIDERACIÓ FINAL.

El Consell Escolar de les Illes Balears, reunit en sessió plenària el dia 21 de març de 2014, aprova aquest informe 4/2014 per 17 vots a favor, 11 vots en contra i 2 abstencions dels consellers presents en el moment de la votació, la qual cosa faig constar als efectes del que estableix l'article 6 de la Llei de consells escolars de les Illes Balears.

Palma, 21 de març de 2014.

La Secretària

El President

Maria del Carmen Marino López

Jordi Llabrés i Palmer